

союзу вона повинна інтенсивно працювати у напрямку адаптації свого законодавства, норм і стандартів до відповідних норм ЄС. Сприяти розвитку торговельних відносин з Євросоюзом та зростання економіки шляхом запровадженні спільного правового поля і єдиних стандартів у сфері конкуренції та державної підтримки виробників. Гарантувати політичну стабільності та зміцнення демократичних засад в українському суспільстві.

І саме завдяки євроінтеграційному процесу наше життя може докорінно змінитися, ми можемо досягти демократизації суспільства, захисту прав і свобод людини, введення європейських стандартів якості життя населення та його соціальної захищеності.

Оржеховська А. О.

*студент, Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Інтеграцію України до Європейського Союзу проголошено пріоритетним напрямом зовнішньополітичного курсу держави. Основи зовнішньої політики України, механізм і тактику втілення її європейського вектору визначає низка документів, зокрема Конституція України (ст. 18); Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. [2]., який підкреслює, що «з огляду на своє геополітичне становище, історичний досвід, культурні традиції, багаті природні ресурси, потужний економічний, науково-технічний та інтелектуальний потенціал Україна може і повинна стати впливовою світовою державою, здатною виконувати значну роль в забезпеченні політико-економічної стабільності в Європі. Неодмінною умовою успішної реалізації Україною своїх можливостей є її активне і повномасштабне входження до світового співтовариства»[1].

Ключовим елементом успішної євроінтеграції України є досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства із правовими нормами ЄС. Зближення законодавства України із сучасною європейською системою права забезпечить розвиток політичної, підприємницької, соціальної, культурної активності грома-

для України, економічний розвиток держави в рамках Євросоюзу і сприятиме поступовому зростанню добробуту громадян, приведенню його до рівня, що склався у державах-членах ЄС, а також створить необхідні передумови для отримання Україною статусу асоційованого члена ЄС, що є її головним зовнішньополітичним пріоритетом у середньостроковому вимірі. Згідно з п.1 ст. 51 УПС, Україна та ЄС визнали, що «важливою умовою для зміцнення економічних зв'язків між Україною та Співтовариством є зближення існуючого і майбутнього законодавства України із законодавством Співтовариства. Україна вживе заходів для забезпечення того, щоб її законодавство поступово було приведене у відповідність до законодавства Співтовариства». У пункті 2 статті 51 УПС визначено ті галузі, які є найбільш пріоритетними і від зближення яких залежить зміцнення економічних зв'язків України та держав-членів ЄС і які регулюють відносини, пов'язані з підприємницькою діяльністю, захистом конкуренції, банкрутством, захистом інтелектуальної власності, транспортом і зв'язком, митним регулюванням [5].

Безпосередньо характеризуючи досягнення України у сфері адаптації митного законодавства то Україна прийняла та реформувала Митний кодекс України, а також активно видає підзаконні акти враховуючи стандарти ЄС. Додатково слід врахувати в українському законодавстві ряд положень *acquis communautaire*, зокрема, щодо складання митної декларації за допомогою методики обробки даних (EDI); права митних органів вносити поправки до декларації після випуску товарів; використання декларантом системи обробки даних для складання митних декларацій; положень щодо усного декларування; випадків визнання митної декларації недійсною після випуску товарів; визначення поняття «митне оформлення»; підтверджувальних документів до декларації; подачі та внесення змін до митних декларацій; щодо випуску товарів до одержання результатів відбору зразків; платежів, які не повинні додаватися до ціни під час визначення митної вартості; положень про роялті (авторський гонорар) та ліцензійні виплати; валютних курсів; спрощених процедур визначення митної вартості для деяких товарів, які швидко псуються; сертифікатів походження товарів форми А, EUR.1; інвойсної декларації; особливих випадків визначення походження деяких товарів; категорії товарів, відносно яких надається декларація про походження товарів та інші.

Щодо банківської сфери то незважаючи на те, що банківське законодавство України відповідає основним принципам, закладе-

ним у Директиві 2001/12, та не суперечить положенням Директиви 2006/48, воно потребує повномасштабного перегляду, беручи, також, до уваги значний розвиток банківського сектору та його інтеграцію у світову фінансову систему. Великим кроком на шляху до адаптації законодавства України про банківську діяльність до вимог *acquis communautaire* стало прийняття Закону України від 16 листопада 2006 р. № 358-V «Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність», який дає змогу відкривати на території України філії іноземних банків [3].

Існує також проблема адаптації законодавства в частині, що стосується гарантування вкладів, оскільки акти *acquis communautaire* вимагають, щоб під дію цих вимог підпадали вклади не лише фізичних осіб, як це передбачено законодавством України, але і юридичних осіб.

Захист конкуренції. Найбільш принциповими розбіжностями у правовому регулюванні узгоджених дій суб'єктів господарювання є те, що Закон про захист економічної конкуренції, на відміну від Договору про заснування Європейського Співтовариства, передбачає дві додаткові умови, згідно з якими допускається вчинення узгоджених дій, а саме: якщо вони сприяють забезпеченню розвитку малих або середніх підприємств чи оптимізації експорту або імпорту товарів. Водночас, зазначений Закон не містить такої обов'язкової умови для надання згоди на вчинення узгоджених дій, як отримання споживачами справедливої частки переваг від результатів вчинення таких дій. Процесуальні аспекти захисту економічної конкуренції, які на сьогодні регулюються Правилами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 р. № 5 та в цілому відповідають *acquis communautaire* [5].

З приводу інтелектуальної власності можна сказати, що гармонізація здійснюється шляхом приєднання до міжнародних угод, зазначених у Додатку III, Україна отримала більш широкі зобов'язання, ніж ті, що мають держави-члени ЄС, бо вони на відміну від України не є учасниками багатьох конвенцій у галузі охорони інтелектуальної власності. Тому слід погодитися з думкою В.І. Муравйова, про необхідність вдосконалення законотворчості законодавчої та виконавчої гілок влади для створення ефективного функціонування захисту даної сфери відповідно до стандартів ЄС.

Якщо раніше Україна сама могла вирішувати, яка галузь законодавства вважатиметься пріоритетною для гармонізації, то ПДА значно знижує таку самостійність. У документі чітко визначено сфери і пріоритети гармонізації. Темпи гармонізації залежать від намічених у ПДА та Угоді про асоціацію термінів створення зони вільної торгівлі. Передбачено значну технічну і фінансову допомогу з боку ЄС на процес адаптації законодавства [4].

Таким чином, рівень адаптації законодавства України є ще не досить досконалим і тому потрібно враховувати те, що це є послідовним явищем, що включає в себе реформування та вдосконалення законодавства, юридичної техніки, а також практику правозастосування позитивного досвіду інших країн, а також критеріїв для асоційованого членства в ЄС, в політичному, економічному та правовому просторі.

Література:

1. Доповідь про стан виконання Загальндержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/0/9103>
2. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. № 2411-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
3. Огляд стану гармонізації законодавства України з *acquis communautaire*. – К, 2007 – 46 с.
4. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. В. І. Муравйова. – К: Юрінком Інтер, 2011 – 704 с
5. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998_012

Салимзянова Р. Р.

*доцент, кандидат юридических наук,
ЧОУ ВПО «Академия социального образования», Россия, г. Казань*

СТАТУС СУДЕЙ МЕЖДУНАРОДНЫХ СУДЕБНЫХ ОРГАНОВ В СВЕТЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ НЕЗАВИСИМОСТИ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ

Современное развитие правовой мировой системы привело к созданию международных судебных органов. Так, Европейской Конвенцией о защите прав человека и основных свобод, принятой